

Наведені результати є підсумком лише однієї із складових дослідження витрат виробництва готової будівельної продукції. Вимагають детального вивчення взаємозв'язки: час будівництва – ризик та ризик – витрати будівництва для всіх елементів та статей витрат.

1. Масенко О.П., Козик В.В., Лагутін Г.В. *Інвестування: будівельна економіка*. – Л.: ОКСАРТ, 1998. 2. Спектор М.Д. *Выбор оптимальных вариантов организации и технологии строительства*. – М.: Стройиздат, 1980.

УДК 338.3+504.054

Ю.В. Войцеховська

Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра менеджменту організацій

ОПТИМІЗАЦІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ СУКУПНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ РЕГІОНУ

© Войцеховська Ю.В., 2005

Розглянуто питання оптимізації відбору інноваційних проектів у межах кредитних ресурсів регіону. Використовуються метод пріоритетів за показником окупності капітальних витрат та критерій платоспроможності.

In clause the question of optimization of selection innovations of the projects in borders of credit resources of region is considered. Are used a method of a priority behind a parameter to pay bakeoff capital expenses and criterion ability to pay.

Постановка проблеми. Впровадження інноваційних проектів потребує певних коштів, котрі можуть бути власними та запозиченими. Останні, як правило, є обмеженими, через що виникає проблема їх раціонального використання. Наприклад, на рівні регіону можуть існувати різні пропозиції щодо інноваційних проектів і існує велика варіантність їх реалізації. Через брак коштів не всі проекти можуть бути впроваджені, адже є обмеженість в залученні кредитних ресурсів. Варіанти можна оцінювати під різними кутами зору, використовуючи відповідні показники та критерії.

З позиції кредитора важливо забезпечити мінімальний ризик стосовно втрати коштів. При цьому до суттєвих показників належать показник рентабельності інвестицій та параметр, що характеризує частку кредитних коштів у загальній вартості проекту. Адже чим ця частка менша, тим підприємство може легше повернути кредитні ресурси з відсотками.

Локальні інтереси підприємства можуть не збігатися з інтересами сукупності підприємств. Окремі підприємства можуть залишатися за межами доступу до кредитних ресурсів, якщо їхнє місце з точки зору встановленої системи ранжування має низький пріоритет.

Аналіз останніх досліджень і результатів. В економічній літературі досить широко висвітлюються питання оцінки напрямків інноваційного розвитку та окремих інвестиційних проектів. Щодо останніх, то застосовується методика, яка базується на визначенні чистої теперішньої вартості (ЧТВ), внутрішньої норми рентабельності, строку окупності. При цьому

використовується дисконтування грошових потоків. Ця методика використовується як на рівні підприємства – позичальника, так і на рівні кредитора. Водночас в економічній літературі недостатньо розроблені питання, що стосуються оцінки групи інноваційних проектів, які реалізуються різними підприємствами і коли крім власних коштів залучаються кредитні ресурси загального обмеженого їх фонду.

Постановка задач. Розглядається сукупність потенційних проектів, зокрема такі, які можуть бути реалізовані на регіональному рівні. Кожне з підприємств для впровадження свого проекту має власні кошти, але це також потребує додаткових ресурсів (банківських або іноземних). Як правило, останні є обмеженими через що не всі проекти можуть бути реалізованими. Постає завдання відібрати проекти із всієї їх сукупності за умови певних обмежень на кредитні ресурси.

Виклад основного матеріалу. Конкретно нами аналізувались інноваційні проекти у Львівській області.

У табл. 1 наведено такі дані щодо проектів: вартість кожного з них, позичкові кошти, потрібні для реалізації проектів, терміни окупності.

Таблиця 1

Економічні показники інноваційних проектів

№ з/п	Вартість проекту, К, млн. грн.	Позичені кошти, Кп, млн. грн.	Термін окупності, Ток, років
1	2	3	4
1	11	2,7	3,22
2	4,6	2,3	4,22
3	13	3	4,22
4	0,95	0,95	3,22
5	8,42	0,42	5,22
6	60	60	5,22
7	8,35	0,35	1,72
8	1,2	1,2	2,22
9	8,13	0,9	2,22
10	5	5	6,22
11	32	24	7,22
12	1	0,8	2,22
13	10	2	6,22
14	15,4	15,4	4,22
15	14,32	6,32	4,22
16	16,9	10,5	3,22
17	10,64	2,64	4,22
18	20	20	3,22
19	13	5	3,22
20	1,5	1,5	2,22
21	58	20	10,22
22	0,1	1,04	1,22
23	8,1	0,04	1,72
24	175	125	15,22
25	18	5	4,22
26	168	98	12,72
27	133	125	5,72
28	180	153	6,72
29	41,5	11,4	4,72
1	2	3	4
30	12,6	4,06	2,22
31	173	110	12,22
32	15,6	9,3	1,72
33	13	4,5	6,22
34	65,7	62	3,72
35	108	44	10,22
36	182	58,8	10,22
37	18	6,83	10,22

Проекти можна впроваджувати в порядку зростання термінів окупності доти, поки проект не перевищить ліміт позичкових коштів. Але при цьому може виникнути ситуація, коли рівень отриманого прибутку не дозволяє сплатити кредит з відсотками. Через це потрібно проекти ще проаналізувати за показником платоспроможності. Цей показник можна визначити так:

$$\Delta = \Pi - iK_p,$$

де Π – поточний прибуток, ($\Pi = K/\text{Ток}$),

i – банківська процентна ставка,

K_p – позичкові кошти.

Зроблено конкретні розрахунки для $i=0,12$ (12%), причому для ранжованої послідовності проектів (табл. 2).

Таблиця 2

Розрахунок оптимальної послідовності впровадження інноваційних проектів

№ з/п	Вартість проекту, К, млн. грн.	Позичені кошти, К _п , млн. грн.	Прибуток, К/Ток	Платоспроможність, $\Delta = \Pi - iK_p$
1	2	3	4	5
1	1,04	1,04	0,80	0,6
2	8,35	0,35	4,85	4,81
3	8,1	0,04	4,71	4,23
4	15,6	9,3	9,07	7,95
5	1,2	1,2	0,54	0,39
6	8,13	0,9	3,66	3,57
7	1	0,8	0,45	0,35
8	1,5	1,5	0,68	0,50
9	12,6	4,06	5,68	5,2
10	11	2,7	3,42	4,58
11	0,95	0,95	0,30	0,19
12	16,9	10,5	5,25	3,99
13	20	20	6,21	5,97
14	13	5	4,04	3,44
15	65,7	62	17,66	10,22
16	4,6	2,3	1,09	0,81
17	13	3	3,08	2,72
18	15,4	15,4	3,65	1,65
19	14,32	6,32	3,39	2,59
20	10,64	2,64	2,52	2,20
21	18	5	4,27	3,67
22	41,5	11,4	8,79	7,42
23	8,42	0,42	1,61	1,56
24	60	60	11,49	4,29
25	133	125	23,25	8,25
26	5	5	0,80	0,2
1	2	3	4	5
27	10	2	1,61	1,37
28	13	4,5	2,09	1,55
29	180	153	26,79	8,43
30	32	24	4,43	1,55
31	58	20	5,68	3,28
32	108	44	10,57	5,29
33	182	58,8	17,81	10,75
34	18	6,83	1,76	0,94
35	173	110	14,16	0,96
36	168	98	13,21	1,45
37	175	125	11,50	3,5

Відкидаємо проекти, для яких $\Delta < 0$.

Зауважимо, що можна поставити вимогу більшого перевищення прибутку над відсотками за кредит. Тоді ще більше проектів не потраплять у коло тих, які отримують доступ до кредитних ресурсів. Після цього формуємо групу проектів, для яких сума позичкових коштів становитиме певну задану величину.

Висновки. Результати аналізу свідчать, що на регіональному рівні існує варіантність у відборі інноваційних проектів, реалізація котрих потребує кредитних ресурсів. Оскільки ці кошти обмежені, то їх потрібно використати якнайкраще. Ранжування проектів за показником окупності капітальних затрат та врахування платоспроможності підприємств дозволяє сформувати оптимальну сукупність проектів у межах заданих кредитних ресурсів.

1. Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку промисловості регіону / Інститут регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2003. – 192с. 2. Гойко А.Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрямки їх реалізації. – К.: Віра-Р, 1999. – 320с.

УДК 331.101.39

Л.В. Галаз

Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра менеджменту організацій

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ СУБ'ЄКТИВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

© Галаз Л.В., 2005

В умовах становлення ринкової економіки в Україні питання розвитку і оцінки трудового потенціалу є особливо актуальними. Оцінка персоналу як складна управлінська проблема потребує розвитку і вдосконалення як у теоретичному, так і в методичному аспекті для забезпечення вирішення важливих управлінських, кадрових та організаційних питань діяльності підприємства.

Issues of development and assessment of labour potential are especially topical in conditions of market economy becoming in Ukraine. Personnel assessment as complex managerial problem has a need in development and improvement in theoretical and methodical aspects. It is necessary for solving important managerial, personnel and organizational issues of enterprise's activity.

Постановка проблеми. Трудовий потенціал – складна соціально-економічна категорія, яка порівняно недавно з'явилась в економічній літературі, тому вимагає подальшого розвитку і обґрунтування. Стосовно людських ресурсів трудовий потенціал – це інтегральна оцінка кількісних і якісних характеристик економічно активного населення. Одним із механізмів впливу на формування і розвиток трудового потенціалу є його оцінка. Виконуючи одночасно і орієнтувальну, і стимулювальну функції, оцінка трудового потенціалу дає змогу визначити напрями і способи подальшої діяльності, корегуючи процес і впливаючи на розвиток підприємства через зміну характеристик трудових ресурсів у напрямку їх якісного зростання.

Потреба вдосконалення вітчизняної практики оцінки трудового потенціалу є очевидною, тому розробку нових методик, які найбільше б відповідали потребам сьогодення, ми вважаємо необхідною і актуальною.